

De Moriaan: herberg met historie

WARMENHUIZEN — Als er ergens in Alkmaar en omgeving een café met rijke historie staat, dan is het wel aan de Dorpsstraat in Warmenhuizen. Herberg De Moriaan staat voor een eeuwenlange kroeggeschiedenis.

Historici

Hoe lang er precies schuimend bier over de tap gaat, is niet bekend. Het zou een sordige vier eeuwen kunnen zijn. Diverse historici hebben zich met deze vraag beziggehouden. F. Beemsterboer noemt in zijn boekje 'Warmenhuizen - Toen en nu' het jaar 1627, als het eerste dat authentieke gegevens levert over het café. Er wordt gerept van het 'huis daart Moeriaenhoof uithange, belent door de gemene vaart ten oosten en aan de Heerenstraat'.

Bestuurders

Vanaf dat jaar is de geschiedenis van de herberg en zijn vele herbergiers en 'casteleins' vrij nauwkeurig te volgen. Niet alleen burgers, maar

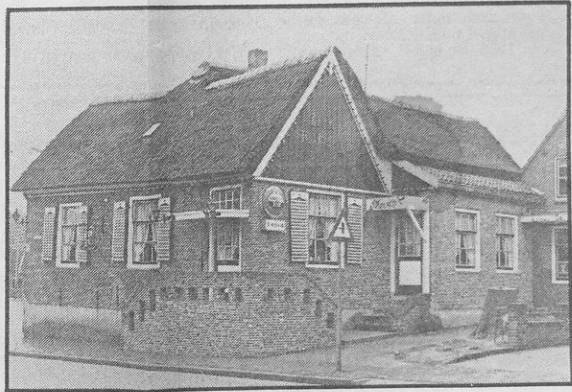
ook bestuurders maken gebruik van De Moriaan. In mei 1669 betaalt de gemeente waardin Maartje Jans een vergoeding van 245 gulden en 2 stuivers voor verteringen van 'vroetschappen, ballius, schout, schepenen, landdrostdienaren enzovoorts'. De Moriaan wisselt tijden van bloei af met magere jaren, maar het geestrijk vocht blijft de bestemming bepalen.

Gerestaureerd

Een kwart eeuw geleden werd het ingrijpend gerestaureerd door de toenmalige kroegbaas Jan Slikker. Hij nam de zaak over van zijn vader Henricus. Die overname voorkwam een escalatie van geloofstwisten. Ruim veertig jaar geleden dreigde een katholiek het als protestant bekend staande café over te nemen.

Anoniem

Vader Slikker oftving daarop een anoniem schrijven van de 'anti-katholieken'. Mocht de koop doorgaan, dan zou de brand in De Moriaan gaan. „Namens de anti-rc leden, die hebben vernomen dat u de zaak hebt verkocht aan Piet de

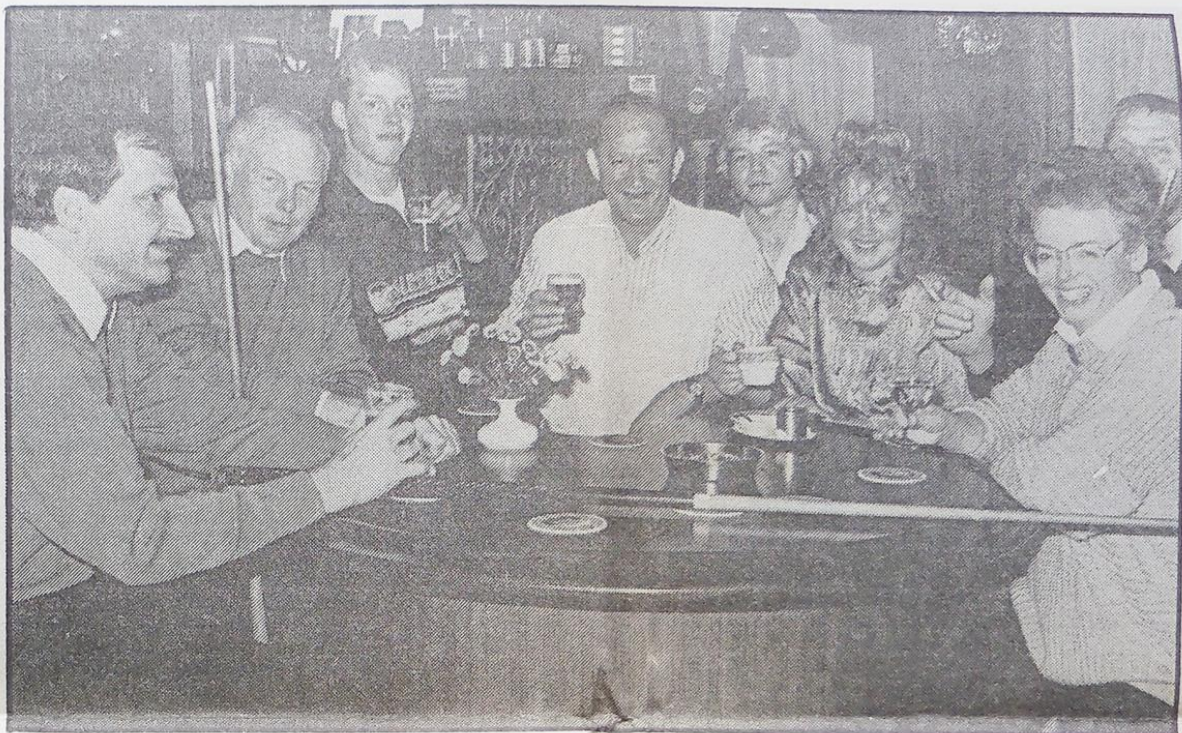
Moel...Dat is een roomse, hebt u wel verstand?\", zo luidde de inleiding van dit fraaie epistel.

De laatste stuip trekking van de controversie rooms-protestant, die het gemeenschapsleven van Warmenhuizen bij vlagen heeft vertroebeld, zo luidt de conclusie van Beemsterboer. Hij heeft gelijk gekregen. De huidige eigenaar, die de

De Moriaan, voor dorstigen van alle gezindten

(Archeifoto)

herberg zestien jaar geleden van zoon Slikker overnam, is katholiek. Hij ontving nimmer dreigbrieven en de herberg wordt nu gefrequenteerd door dorstigen van alle gezindten.

Het gezin Harberts met enkele biljarters in café De Moriaan. Achter de bar zoon Marcel en vader Jan. Ervoor dochter Jacqueline en moeder Mar.

(foto: Studio Wick Natziij)

Getapt in Warmenhuizen

Biljarten is belangrijk in café De Moriaan in Warmenhuizen. Op vaste dagen komen de eigen teams er oefenen op het groene laken. De jeugdbiljartclub, het damesteam 'Langzaam beter' en natuurlijk de BIOS; Biljarten Is Onze Sport. „Ben je gek,” reageert de 17-jarige kasteleinszoon Marcel Harberts; „Biljarten Is Onze Smoes en Bier Is Onze Steun. Dat is de ware betekenis.” Zijn vader schiet in de lach. Het gezin Harberts, verzameld rond de bar, vertelt over het familiebedrijf. Gekoesterd, maar soms ook van harte verwenst. Van 's morgens negen tot 's nachts twee vreet het bedrijf de volledige aandacht van de gezinsleden.

Met name van de ouders, Jan en Mar. Op drukke tijden springen Marcel en zijn 20-jarige zuster Jacqueline in. Beroerd werk vinden ze het niet, maar een familietraditie zit er niet in. Geen van de kinderen overweegt het bedrijf voort te zetten. Mar: „Vooral Marcel heeft bij vlagen geleden onder het totaal ontbreken van privacy. Wij allemaal genieten van de vakanties, als familieleden het café tijdelijk draaiend houden. Een gezamenlijke maaltijd is al bijzonder, dat kan alleen in vakantietijd of op de vrije woensdagmiddag en -avond.”

Zevenentwintig jaar geleden ontmoette kasteleinsdochter Marry haar Jan, op de kermis in 't Zand. Jan was melkrijder en werkte op het land, maar zijn grootvader was kastelein geweest. Twee jaar later trouwden ze en Jan stapte in de voetsporen van opa. In het cafébedrijf van zijn schoonvader, café De Vroeharding in Eenigenburg, nu draaiend onder de naam 'De Burcht'. Zestien jaar geleden waagden ze de sprong en kochten De Moriaan. Mar: „Als er vroeger in het café een pittige mop werd verteld, werd ik naar achteren gestuurd. Ik heb wel eens tegen vader gezegd: nou heb je me zo vaak weggestuurd en uiteindelijk sta ik weer achter de bar.”

Met gemengde gevoelens. Marcel: „Moeder zegt al vijf jaar dat het nou echt de laatste kermis wordt.” Jan Harberts is 48 jaar. Mar: „We hebben altijd gezegd dat we er mee zouden stoppen voor Jan vijftig wordt. Een café is hard werken, dat weet iedereen. Dat hou je niet vol tot op je oude dag. Natuurlijk zal ik het missen, als we er echt eens mee ophouden. Ondanks alles denk ik dat ik de gezelligheid verschrikkelijk zal missen. Maar toch, dat slappe mee-ouwehoeren met je klanten heeft me nooit zo gelegen. Als ik voor een paar klanten aan de bar moet blijven, en in de keuken staat een enorme stapel werk op me te wachten, dan is dat echt een straf voor me. Geef mij maar een bruiloft: hard werken, dat is waar, maar dat heb ik liever dan dat gezeur op niks af.”

Alleenstaanden in café Thijs

UITGEEST — Bierencafé Thijs in Uitgeest start op 2 november met een midweekclub voor alleenstaanden (MCA). Iedere woensdagavond kunnen alleenstaanden vanaf 25 jaar in het oudste familiecafé van het dorp op de clubbijeenkomsten terecht. Tijdens de eerste avond, morgen dus, treedt Ruud Jansen op. Voor verdere inlichtingen: tel. 02513-10938.

Mee-ouwehoeren met de klanten is Jans sterke punt in de bedrijfsvoering. Hij geeft het grif toe: „Dat is één van de leukste kanten van dit vak. De steer hier is gemoedelijk en dat moet zo blijven. Het is zwaar werk, dat geef ik toe. Als jij weg bent, pak ik gauw even een paar uur slaap en neem ik de zaak rond middernacht weer van Mar over. Die zorgt dan weer dat om negen uur de slijterij opent en de koffie klaar staat.”

Van de individuele klant kan De Moriaan niet bestaan. De herberg drijft op bruiloften, vergaderingen, bijeenkomsten van de brandweer en de vaste avonden voor biljarters. En dan natuurlijk het jaarlijkse hoogtepunt: de kermis. Drie dagen lang vloeit het goudschuimend bier in ongekende hoeveelheden; er wordt gezorgd voor levende muziek en een reeks inval-obers bedienen immerdorstige klanten. De echte kermisganger neemt snipperdagen op en spendeert een somma, waarvoor een bescheiden vakantie tot de mogelijkheden had behoord. Het stopzetten van de kermis zou de doodsteek zijn van de vijf Warmenhuizer cafés. Plaatseijk wordt gezegd dat de kroegen tijdens de kermisdagen hun halve jaaromzet moeten draaien. Mar: „Dat is een beetje overdreven, maar een derde is het zeker. Als je tenminste een goeie kermis hebt. En de laatste jaren zijn ze best.”

De Moriaan is een goedlopend café, al leek het in de beginjaren van de Harberts' een angstige zaak Jan: „De eerste tijd draaiden we verschrikkelijk best, maar na anderhalf jaar kwam de sporthal. Met zijn eigen kantine. Toen werd het hier bar stil. Goed, we hebben het hoofd boven water gehouden, maar de caféhouders hier hebben nog steeds moeite met die oneerlijke concurrentie. Niet alleen van de sporthal, maar ook van het Dorpshuis en de andere sportkantines. Dat zijn tenslotte gesubsidieerde instellingen. Na de verbouwing van het Dorpshuis zijn er gelukkig regels gekomen waardoor er minder bruiloften worden gevierd. Het is natuurlijk te gek als verenigingen niet in de zaal kunnen omdat er een bruiloft aan de gang is.”

Gokken, drugs en overmatig alcoholgebruik krijgen geen kans in De Moriaan. Jan: „Jaren terug hadden we een koppel dat gokte om gigantische bedragen. Poker en zo. Daar krijg je alleen maar beroerdigheid van en ik heb ze weggestuurd. Ik was vreselijk blij toen ze later terugkwamen, en van dat gokken hebben we nooit meer last gehad. Druggebruikers komen hier niet. Ik heb één keer een vent binnen gehad die vroeg of ik 'wiet' moest. Ik deed of ik hem niet begreep, keek naar m'n witte muren en zei dat ik pas nog gewit had.”

Een borrel is best, maar bij een dreigende escalatie grijpt Jan in. „Ik probeer de autosleutels te pakken en bel een taxi. Als iemand echt total loss raakt, stop ik met tappen. 't Gebeurde laatst nog. Een gast die, totaal volgeladen, aan de bar in slaap viel. Die heb ik eruit gestuurd.” „En na sluitingstijd zat-ie hier tegenover te slapen in zijn auto,” meldt een binnenkomende biljarter. „Vertel eens Jan, heb jij toen zijn banden laten leeglopen?” „Eerlijk niet,” lacht Jan. „Misschien de politie of een van zijn maten. Maar een mooie mop was het wèl.”